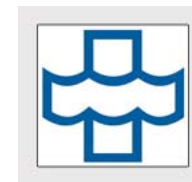

Tervein Mielin Länsi-Pohjassa 2009-2011

Timo Haaranieniemi, Riitta Hakala,
Marianne Karttunen ja Varpu Wiens

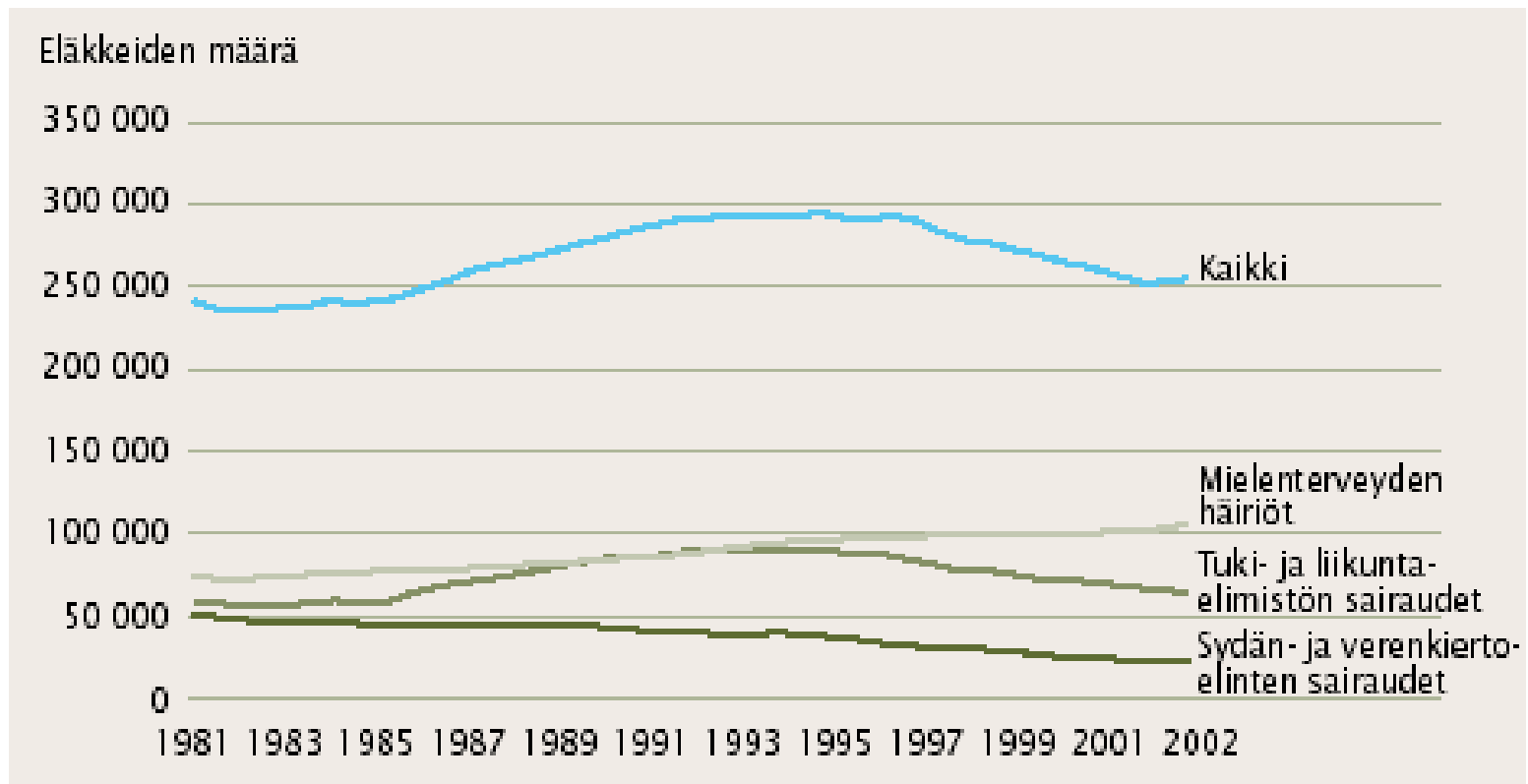
- Kuusi kuntaa; Kemi, Keminmaa, Simo, Tervola, Tornio ja Ylitornio
- Yht. n. 66 000 asukasta
- Pitkään alueellista kehittämistyötä, PERES, Sotepi, Sateenkaari, Perheterapiakoulutus alk.1989, Harava-hanke, Lapsilähtöinen Länsi-Pohja,
- Sairastavuus (kuolleiden osuus väestöstä, työkyvyttömyyseläkkeellä olevien osuus 16–64-vuotiaista ja erityiskorvattaviin lääkkeisiin oikeutettujen osuus väestöstä) maan neljänneksi suurinta (Kela terveyspuntari 2008).
- Alkoholin myynti ja kulutus suurempaa kuin Suomessa keskimäärin . Länsi-Pohjan shp:n alueella 10,8 l /asukas maan keskiarvon ollessa 8,5 l /asukas(SotkaNet 2008) kuntakohtaisten erojen ollessa suuria. Suomessa alkoholisairaudet työikäisten suurin kuolinsyy (Tilastokeskus 2007).
- Nuorten työttömyys nousussa
- Päihde- ja mielenterveyspalveluiden järjestämistapa vaihtelee kunnittain
- Tiivis yhteistyö erikoissairaanhoidon ja kuntien mielenterveysyksiköiden välillä
- Verkostokeskeinen työote myös sosiaali- ja päihdetyön alueella
- Toimijat tuntevat toisensa

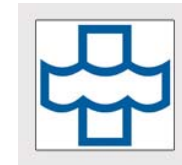
Mitä taustalla

- ”Rikkaat saavat parempaa mielenterveyshoitoa kuin muut” Pohjolan Sanomat 10/2009
- ”Mielen sairauksien hoito on tehottominta Suomessa” Helsingin Sanomat 12/2009
- ”Kunnat karsivat päihdehoitoja” Helsingin Sanomat 10/2009
- ”Terveys edistyy vain paperilla” Medi uutiset 10/2009
- Mielenterveyspalveluissa räikeitä puutteita” STT 10.1.2010
- ”Alkoholiongelmat lisääntyneet suhteellisesti eniten 60-69-vuotialla naisilla” THL 2009
- ”Masennus vie nuoria sairauslomalle” Kela 12/2009
- Suomessa psykiatrisen diagnoosin saaneiden elinajan odote 15 – 20 v. vähemmän kuin ei-diagnoosin saaneiden
- Suomessa pakkohoitoimenpiteitä enemmän
- Lasten- ja nuorten laitoshoidon kasvu saatava hallintaan – painopiste peruspalveluihin
- Valtio ohjaa jatkossa kuntia tarkemmin ja voimallisemmin
- Mieli ohjelmaa toteutetaan Kaste-ohjelmien kautta K. Walhbeck 16.12.2009 videoluento ”Mieli 2009”

Mielenterveys ja työkyky

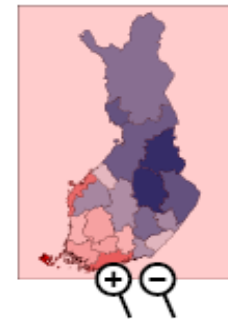
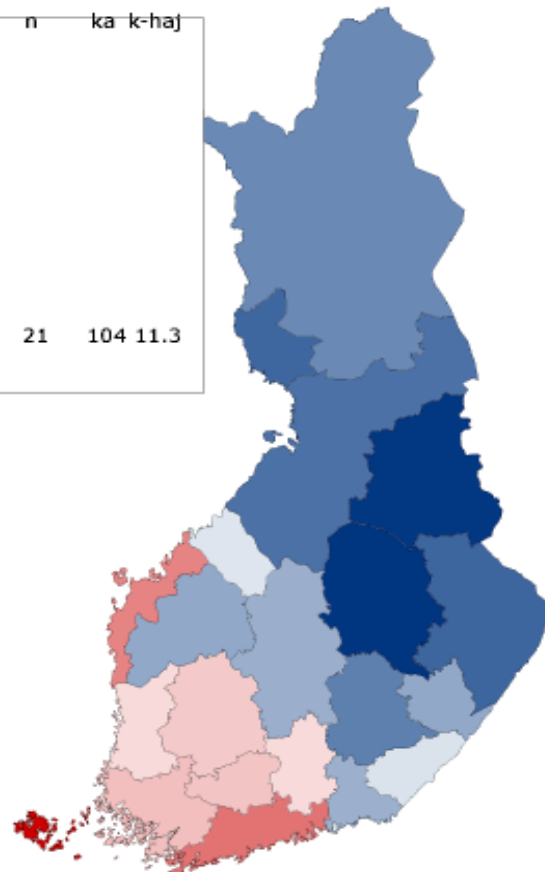
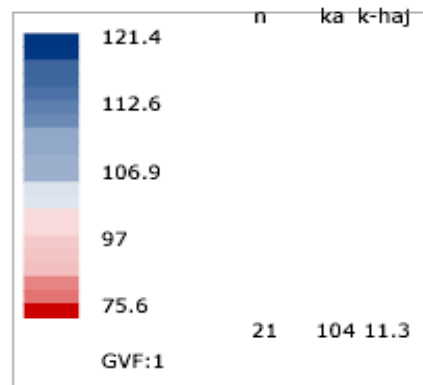
Salminen J. SLL 2004

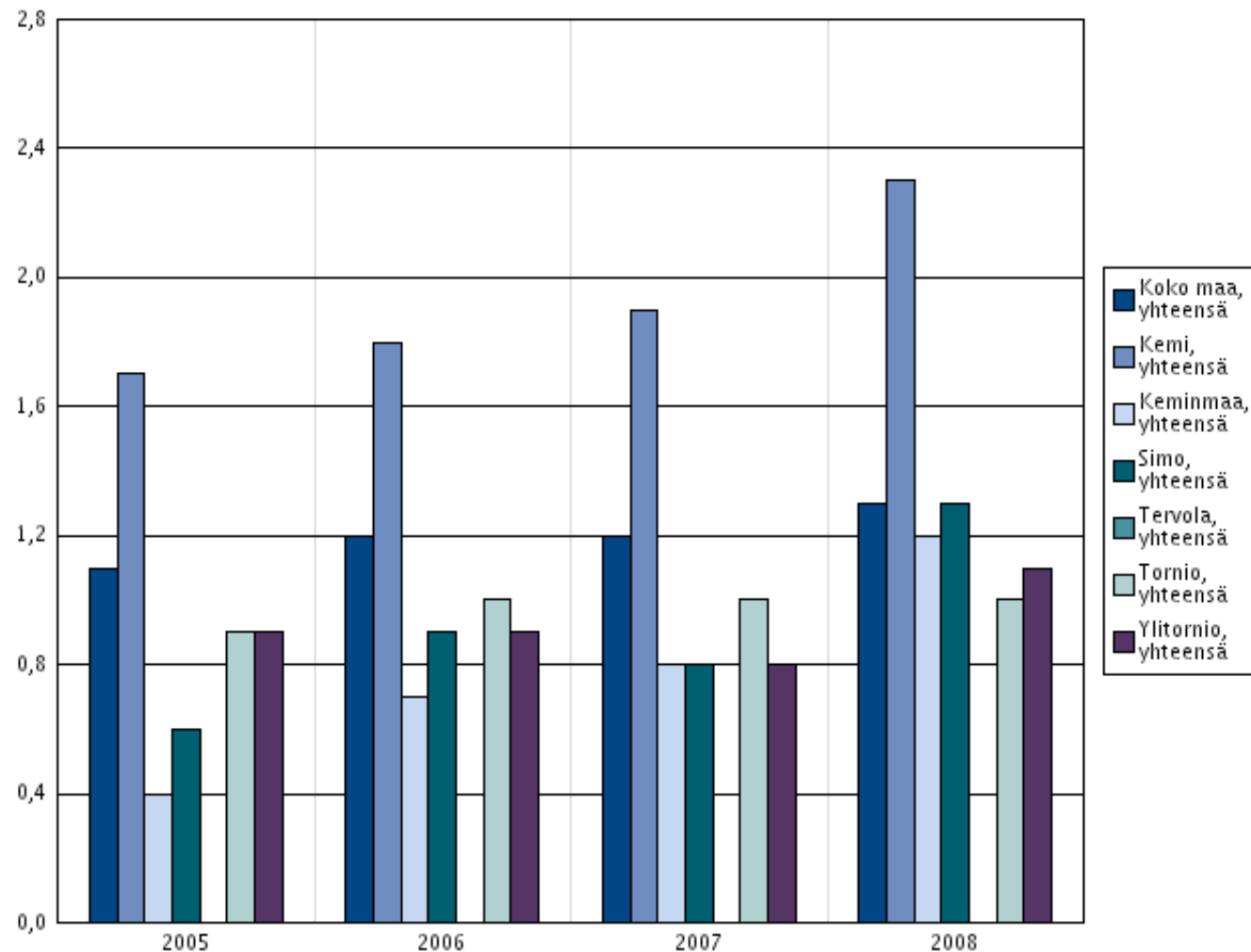
Sairastavuus sairaanhoitopiireittäin, vakioitu (Kela terveyspuntari 2008)

Sairastavuusindeksi, vakioitu 2008

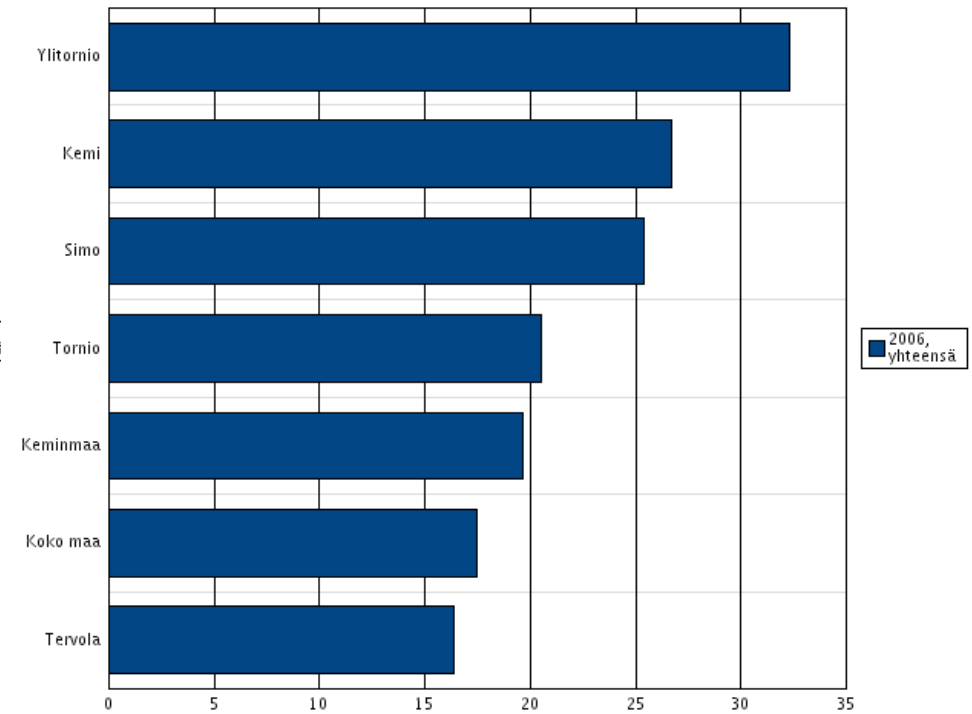
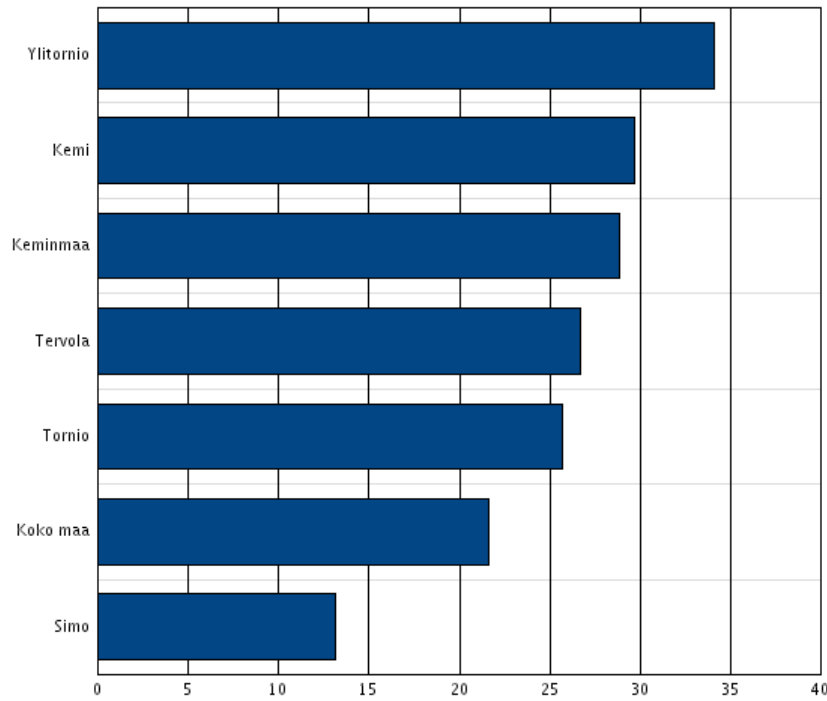

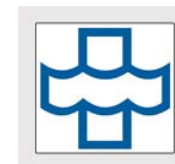
Kodin ulkopuolelle sijoitetut 0-17 -vuotiaat, % vastaavanikäisestä väestöstä (id: 191 info)

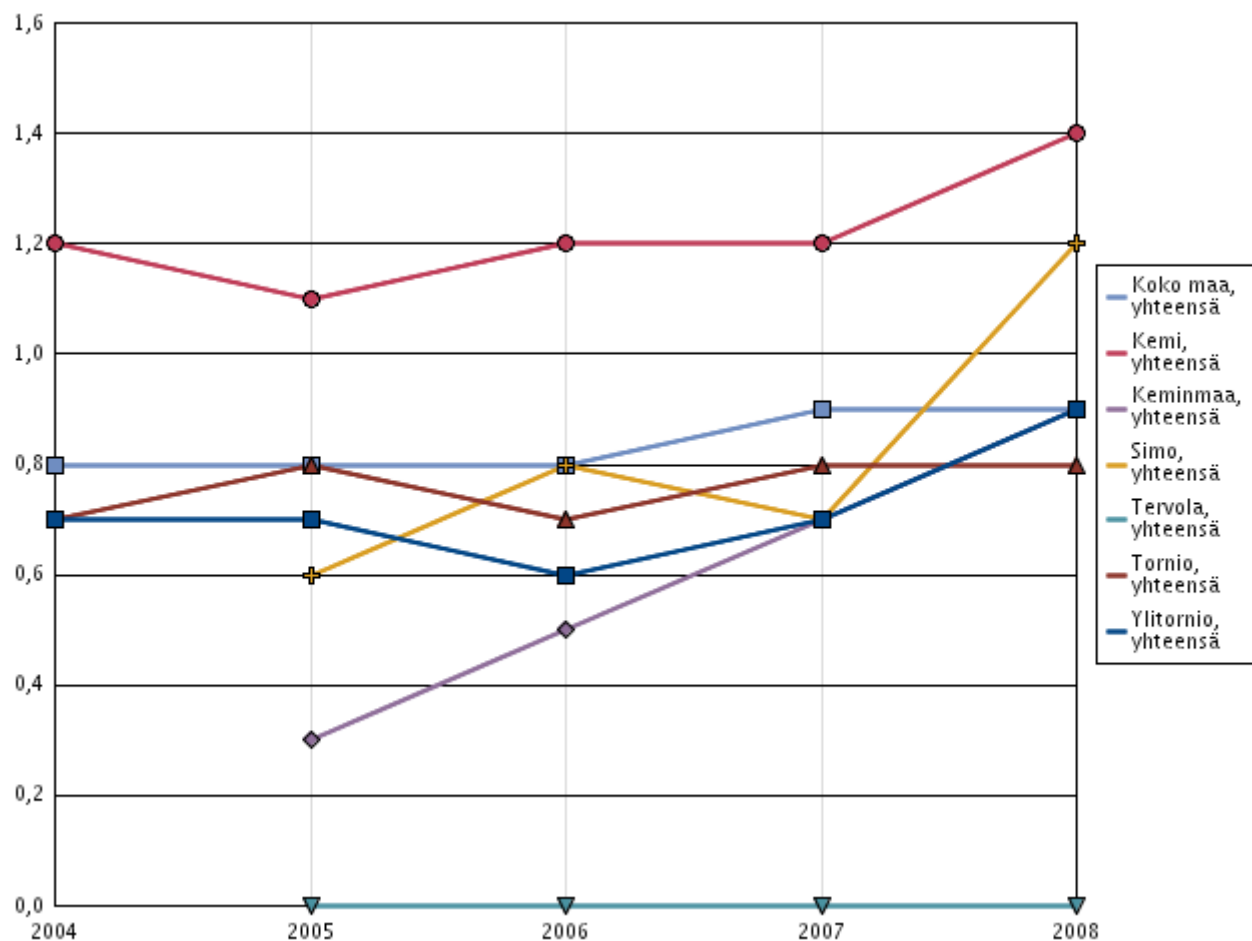
Tosi humalassa vähintään kerran kuukaudessa, % 8.- ja 9.- luokan oppilaista (id: 289 info)

Lähde: Sotkanet

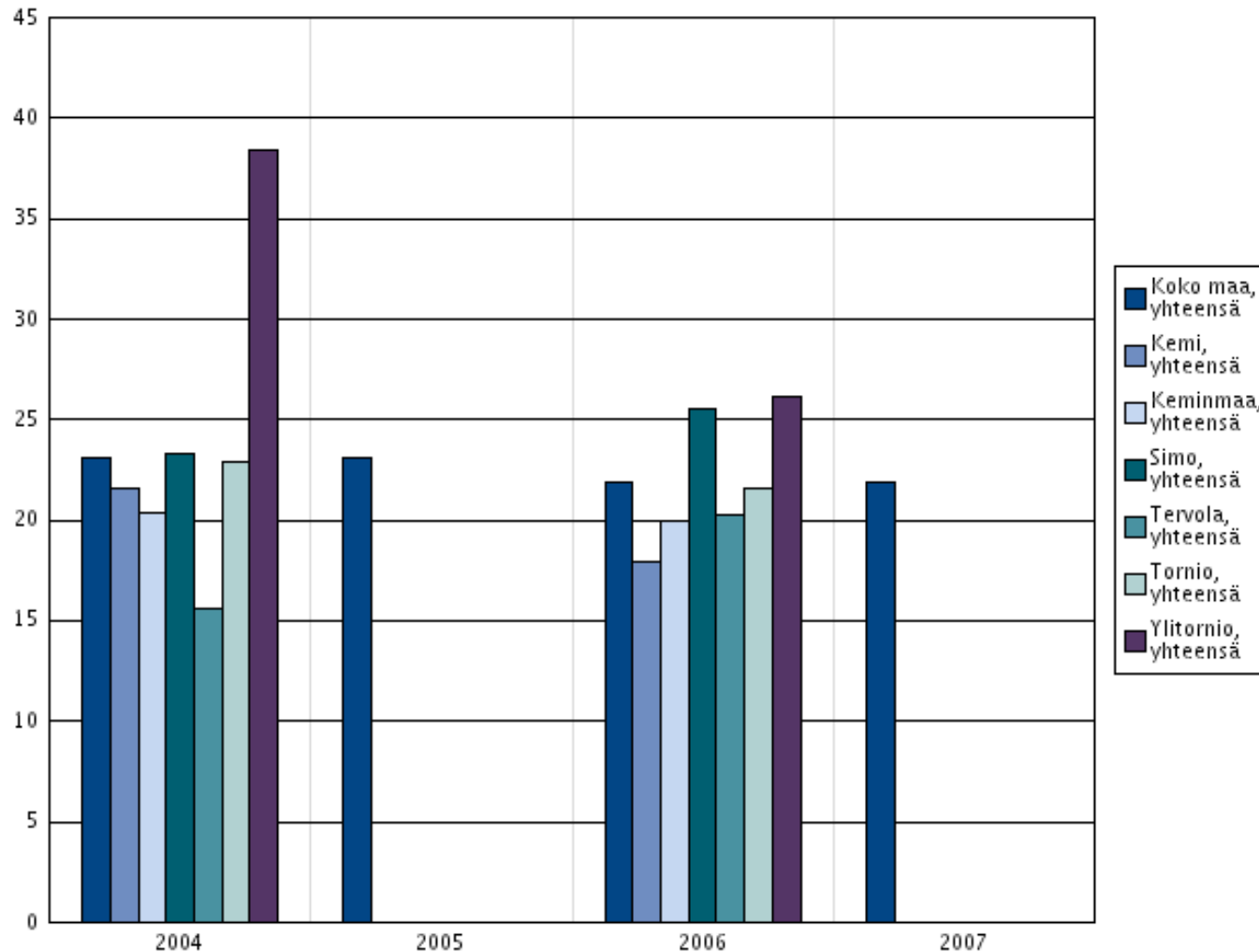

Huostassa olleet 0-17 -vuotiaat viimeisimmän sijoitustiedon mukaan, % vastaavanikäisestä väestöstä (id: 1244 info)

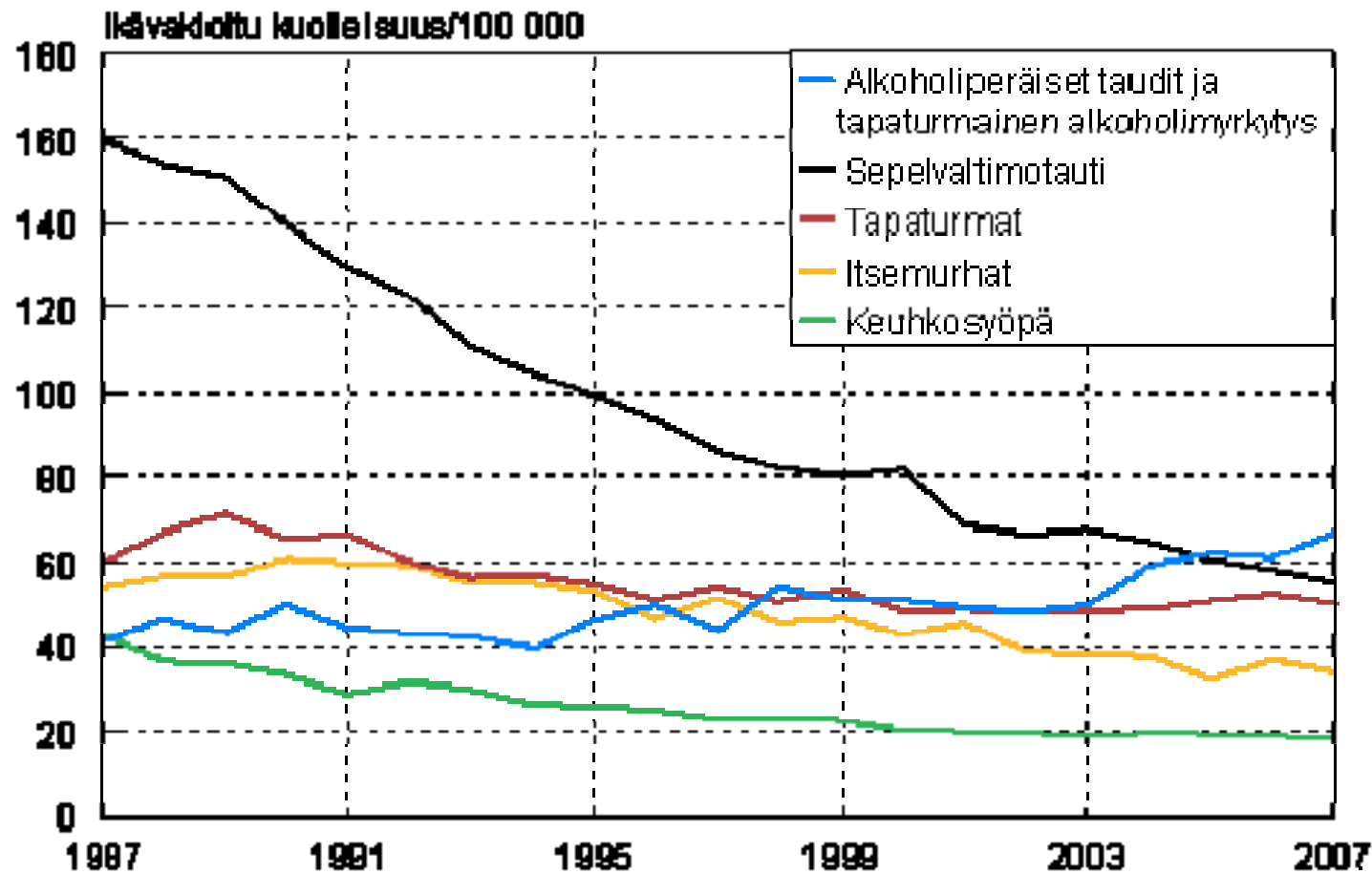
Vanhemmuuden puutetta, % 8.- ja 9.luokan oppilaista (id: 284 info) Lähde: Sotkanet

Työikäisten miesten yleisimpien kuolemansyiden kehitys 1987-2007

Tilastokeskus 3.12.2008

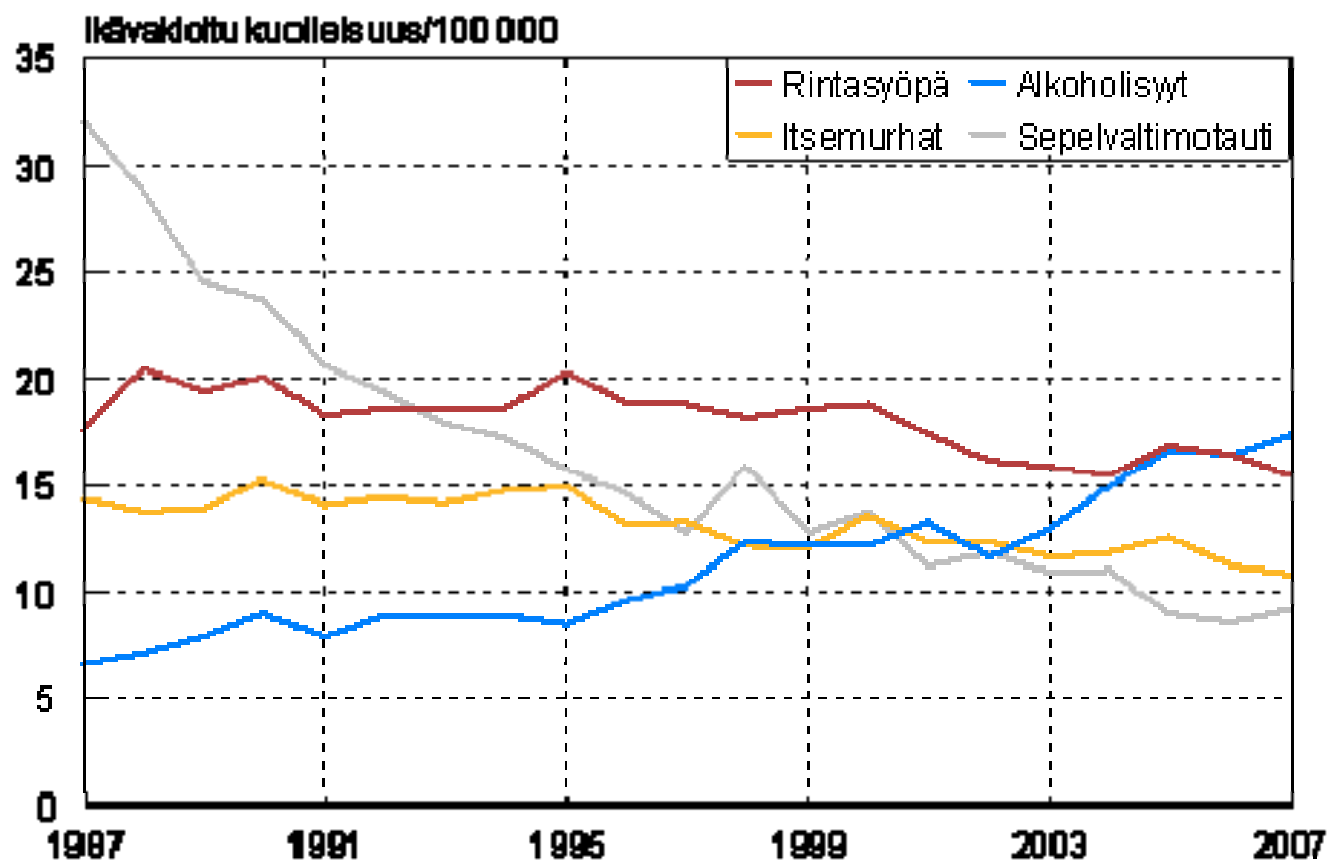
Lääninlääkäri Kihniän esitys 14.10.2009

Työikäisten naisten yleisimpien kuolemasyiden kehitys 1987-2007

Tilastokeskus 3.12.2008

Lääninlääkäri Kihiniä esitys 14.10.2009

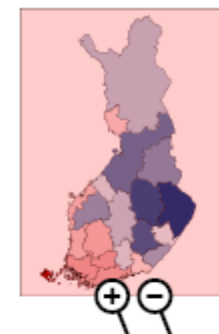
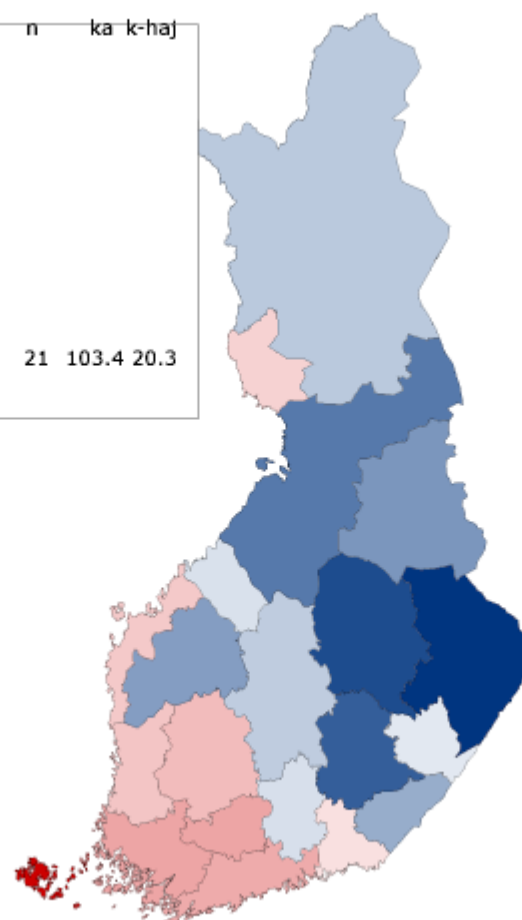
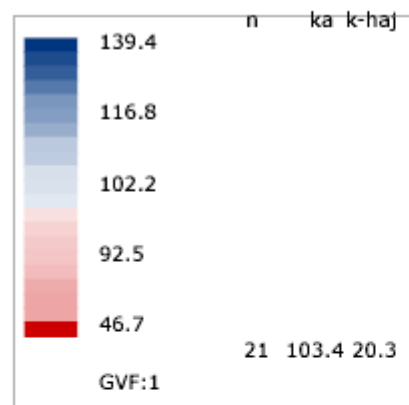

- 30 – 40 %:lla (väh. 10 – 30 %:lla) masennuspotilaista on päihdeongelma liitännäisongelmana (itselääkitys)
- 40 – 64 %:lla kaksisuuntaista mielialahäiriötä sairastavista on vakava-asteinen päihdeongelma (erit. alkoholiriippuvuus)
- Alkoholisteista 30 – 60 %:lla on kliinisesti merkittävä depressio

Psykoosit, vakioitu sairaanhoitopiireittäin (Kela, terveystuntari 2008)

112 Psykoosit, vakioitu 2008

Kehittämisen painopistealueet

- 1. Strategiatyö**
- 2. Promootio ja preventio**
3. Hoitoketjut
- 4. Kuntoutus**
5. Työelämä

Mielenterveys- ja päihdepalveluissa tarvitaan

- yhä enemmän yhteistyötä
- sopimuksia yhteistyökäytännöistä ja hoitolinjauksista asiakkaiden pallottelun lopettamiseksi
- työmenetelmien kehittämistä
- päihde(laitos)hoitoon pääsyn helpottamista
- yhteistyötä erityisesti perheiden ja nuorten hoidossa
- yhteistyötä päihdehuollon lääkäripalvelujen järjestämisessä
- yhteistyötä erityisesti moniongelmaisten asiakkaiden hoidossa (Sateenkaari-hanke 2008)

Tavoitteet

- Helposti tavoitettavat ja joustavat palvelut
- Yhden oven periaatteella
- Yhdistetyt mielenterveyshäiriöiden ja päihdehoidon avohoitoyksiköt
- Kokemusasiantuntijat ja vertaistoimijat otetaan mukaan (Pohjanmaa-hanke, THL 2009)

Mitä mielessä

- Kuulemistilaisuudet
- Kokemusasiantuntijat
- Lapset ja nuoret promootio ja preventio korissa
- Elämänkaari strategiassa ?
- Pois lokeroista! Yhdistynyt näkemys ja päämäärä
- Strategiat käytäntöön

Mitä mielessä

- Alueellinen/kuntakohtainen/sairaanhoidopiirin yhteinen sävel?
- Päihde- ja mielenterveystyön yhdistäminen, millä tasolla ja ollaanko valmiita?
- Mielenterveyden edistämisen sisältö, toteutus ja arviointi
- Mitä on Länsi-Pohjan shp:n päihdetyö tulevaisuudessa? Mihin se kytkeytyy ja ketkä ovat kumppanit?
- Rakenteet muuttumassa, mikä vaikutus?
- Resurssien uudelleenjakko?

Tähän mennessä

- Organisoitumista, verkostoitumista ja tutustumista
- Nykytilan kartoitusta (tilastot, indikaattorit, aiemmat hankkeet)
- Keskustelua ja pohdintaa
- Hankesuunnitelman työstämistä

Mitä seuraavaksi

- Ohjausryhmän näkemykset
- Kuulemistilaisuuksien järjestäminen ammattilaisille ja kuntalaisille
- Kokemusasiantuntijoiden kuuleminen
- Hankesuunnitelman työstäminen
- Mielen terveyden edistämisen kohteet ja käytännöt
- Psykiatrian päihdetyön profiloituminen
- Näyttöön perustuva hoitosuositus: Psykoosiin sairastuneen potilaan tunnistaminen ja tarpeenmukainen hoito
- Menetelmien valinta
- Yhteistyö muiden osahankkeiden ja järjestöjen kanssa

KASTE

Valoa näkyvissä !

